

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ז' אייר תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא ח | דף הכולל: יומא ו.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד סעיף ו'.
מוסר: שם עולם - פרק י"ח עד 'ועתה נבוא לעניננו'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'כללו של דבר ישוב אדם' עד שער התורה 'ועתה יש לי לכתוב'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מצלמות האבטחה והמאבטח – קורא 'הפותח' בסיפור טרי של השגחה פרטית | סודו של החובש הירושלמי | "בשבת אחת השתנה כל המבט שלי על החיים" | 2128

הסיפור היומי

באמצע השיחה מספר לי השכן כבדרך אגב, כי ראה הערב במצלמות בחור זר נכנס לחצר עם כמה שקיות, ניגש לאחת העגלות, מניח בה את שקיותיו ויוצא יחד עמה. ראשו היה מכוסה בכובע ולא היה ניתן לזהותו...

האם מה ששומר עלינו באמת זה המצלמות? - קורא 'הפותח' משתף בסיפור השגחה פרטית שהתרחש עמו בשבוע שעבר

מה מתחנת האוטובוס. העגלה עמדה שוממה בלא אדם שעומד בסמוך אליה, ומכיון שמדובר בעגלה סטנדרטית לחלוטין, שיש רבות כמותה, היא לא ייחסה לזה כל חשיבות. כולנו יודעים שפה ושם ניתן לראות עגלה עומדת ברחוב, אם זה משום שילד הוציאה מהבנין לשחק, או שבעליה הניחה לרגע, או מכל סיבה שהיא, וכך היא המשיכה בדרכה. רק להזכיר שהיא עדיין לא ידעה כלל את הסיפור של השכן שראה שמישהו לקח עגלה מחצר ביתנו.

ג. לאחר כחצי שעה, אשתי חוזרת לכיון הבית, היא כבר במעלה רחוב רבי עקיבא, עברה את בית כנסת איצקוביץ', ותוך כדי הליכה היא מתקשרת אלי לפלאפון לצורך איזה ענין. והנה, בהשגחה פרטית מופלאה עוברת לידה בתי הגדולה שיצאה לטיול עם התינוקת שלנו בעגלה [ללא כל תיאום שיפגשו ביניהם], אשתי רואה שהתינוקת אינה נמצאת בעגלתה הרגילה אלא בעגלה נוספת שיש לנו, והיא שואלת את בתי "למה התינוקת אינה נמצאת בעגלתה הרגילה?" היא עונה לה: "לא ראיתי את העגלה הרגילה של התינוקת בחצר". מכיון שאשתי לא ידעה כלל

ברצוני לשתף את הקוראים בסיפור שקרה לנו לפני יומים. א. אני אברך הגר בבני ברק באזור גן ורשא. ביום ג' ב' דר"ח אייר בסמוך לשעה 21:30 בערב, אני מדבר בטלפון עם אחד השכנים בבנין, ובאמצע השיחה הוא מספר לי כבדרך אגב שראה הערב במצלמות בחור זר נכנס לחצר עם כמה שקיות, ניגש לאחד העגלות הנמצאות בחצר, וללא אומר ודברים מניח את השקיות בעגלה ויוצא מהחצר יחד עם העגלה. הואיל וראשו של הזר היה מכוסה בכובע לא היה ניתן לזהותו במצלמות.

מכיון שיש בחצר עגלות רבות, לא יחסתי לסיפור כל חשיבות. חשבתי, יתכן שאדם זה הניח מתחילה את העגלה, וכעת בא לקחתה. יתכן שביקש רשות מאחד השכנים להשתמש בעגלה שלו וכו'.

ב. באותו הזמן שהוא מספר לי את סיפור לקיחת העגלה, אשתי הולכת ברחוב חזון איש לכיון שכונת רמת דוד [מגדל המים], ותוך כדי הילוכה קרוב לרחוב נחמיה, קולטות עיניה עגלה זהה לעגלה שלנו, עומדת ריקה באמצע המדרכה במרחק

במצלמות שמישהו לוקח עגלה מהחצר, ואילו לא הייתה אשתו עוברת בדיוק בצד זה של רחוב חזון איש, ואילו לא הייתה שמה לב 'במקרה' לעגלה העומדת שוממה על המדרכה, ואילו לא הייתה בתי יוצאת לטייל עם התינוקת בעגלה שונה, ואילו אשתי לא היתה פוגשת בחזור מהליכתה את בתי הולכת עם עגלה שונה מהעגלה הרגילה, ואילו לא הייתי אני נמצא על הקו ושומע את שיחתם בדיוק בזמן זה שהם נפגשו ברחוב, ואילו היה מישהו מזיז את העגלה מהמקום בזמן הממושך שהיא עמדה שוממה במרכזו של הרחוב ההומה אדם, ואילו ואילו וכו', הרי שלא היתה לנו כעת עגלה, על אף המצלמות המשוכללות. פשוט היא היתה נעלמת, בדיוק כמו האדם שלקח אותה...

אלא מה, בורא כל העולמים, המשגיח עלינו בהשגחה פרטית כל רגע ורגע, על כל פרט ופרט, רצה שהעגלה תחזור אלינו, וכך סיבב את כל הסיפור הנ"ל כדי שהעגלה תחזור, ושנזכה יחד עם זה לראות ולהכיר בהשגחתו.

בהזדמנות זו ברצוני להזכיר לשבח את 'קו השגחה פרטית' שמאז שהתחלתי להאזין לדרשות והסיפורים שבקו, ההסתכלות שלי על כל מאורעות החיים השתנתה, וכפי ששמעתי וראיתי שמעידים רבים. מס' הטלפון של הקו הוא 02-301-1300

על סיפור היעלמות העגלה מהחצר, היא לא קישרה את העגלה שראתה במקרה כשלושת רבעי שעה קודם במרכזו של רחוב חזון איש לעגלה שלנו, וכך הם נפרדות, ובתי ממשיכה בהליכתה. ד. בהשגחה פרטית מופלאה, אני נשארת על קו הטלפון, ושמעתי את הדו שיח ביניהם על ענין העגלה. אני אומר לאשתי: מקודם השכן סיפר לי שהוא ראה מישהו לוקח מהחצר שלנו עגלה, אולי העגלה שראית היא העגלה שלנו? היא עדיין לא חשבה לקשר זאת, הרי יש עגלות רבות כאלו, וגם אם מישהו לקחת את העגלה שלנו, איך היא תהיה זרוקה פתאום באמצע רחוב חזון איש בכזה מרחק רב מהבית. אמנם מחמת הספק, היא מתקשרת לפלאפון של בתי ואומרת לה: תלכי לרחוב חזון"א קרוב לתחנת האוטובוס הסמוכה לרחוב נחמיה, תראי האם את רואה שם עגלה הדומה לעגלה שלנו. בתי מזדרזת ללכת למקום, והיא רואה שאכן עדיין עומדת במקום במרכז המדרכה עגלה הדומה לעגלה שלנו. היא מתקרבת אליה, בודקת בסל שבתחתית העגלה, ומזהה לפי הפריטים המצויים שם שאכן מדובר בבירור ללא כל ספק בעגלה שלנו שנעלמה במהלך הערב מהחצר על ידי אדם זר שהיה זקוק לה לסחוב את שקיותיו, כנראה עד תחנת האוטובוס. צא וחשוב! אילו לא היה השכן מספר לי דרך אגב שראה

פרשת השבוע

"אני חש שיש בך משהו מיוחד", אמר הרבי מקארלין לר' פייבל אפטייקער. "שמא תאמר לי במה אתה עוסק?". ענה ר' פייבל ואמר: "אני אדם פשוט, בעל הבית מהשורה". אבל הרבי לא הרפה

סודו של החובש הירושלמי

אדם פשוט, בעל הבית מהשורה". אבל הרבי לא הרפה ממנו וביקש לדעת מה מלאכתו.

ראה ר' פייבל שלא יוכל לחמוק ולהסתיר, וגילה את האמת: "אני משמש כחובש, ובתוקף תפקידי עלי לטפל גם בנשים שבאות אלי לטפל ולחבוש פצען, טרחתי וחיפשתי ובס"ד מצאתי פתרונות ואמצעים על מנת שלא אכשל באיסור לאו דלא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם".

פניו של הרבי קרנו מאושר ושמחה. הוא קרא בקול ואמר: "אה! אכן עכשיו אני מבין ויודע מדוע אני חש הערכה אליך".

(לב ישראל, שיחות הגה"צ רבי ישראל גרוסמן זצ"ל)

קדשים תהיו (ויקרא יט ב)

סיפר הרה"ח רבי יוסף חיים שיינבערגר זצ"ל, מה ששח לפניו החובש הירושלמי ר' פייבל אפטייקער ז"ל.

ר' פייבל היה מעדת האשכנזים ומתנהג כמנהגי אשכנז, ולא היתה לו שייכות לקהילות החסידים בירושלים. אמנם בכל פעם שהרה"ק האדמו"ר רבי אברהם אלימלך מקארלין זי"ע הגיע לארץ ישראל ושהה בירושלים, היה ר' פייבל עולה לבית הכנסת כדי לחזות ולהתענג מזיו פניו של הרבי זי"ע.

פעם אחת רמז לו הרבי שיכנס לחדרו. הרבי העלה חיוך על פניו ואמר: "אני מרגיש אליך הערכה ואהבה מיוחדת. אולי תאמר לי מה מלאכתך ומה מקור פרנסתך?". ענה ר' פייבל ואמר: "אני

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?   שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

בהגיע זמן התפילה עזב האיש את דוכנו ורץ לחפש מנין. בשובו, גילה שהגשם הרטיב את כל הסחורה וכבר אי אפשר למכור ולו כובע אחד. הוא נזכר בעולליו הרעבים הממתנים לשובו, ושיניו נקשו זו לזו...

כשיש אמונה, הקב"ה יכול לשלוח את הישועה גם בתוך ערימת כובעים רטובים

"לעני ולגר תעזוב אותם" (יט ט)

שינו זו לזו.

בעודו ניצב בפרשת הדרכים, נשמעת לפתע קריאה של גוי, המבקש לראות את הסחורה המוצעת למכירה. הגוי חיטט בין הכובעים, עד שאחד מכובעי הפרווה מצא חן בעיניו וביקש לקנותו.

בעודו מושיט את היד לכיסו כדי לשלם את הכסף ליהודי, נדהם להיווכח שהארנק לא נמצא במקום, וכנראה אבד או נגנב ממנו.

לאחר שחיפש וחיפש ולא מצא את הארנק, ביקש מהיהודי שימתין לו עד שילך לביתו ויביא עימו את הכסף. מיודענו הינהן ראשו לאות הסכמה, אך הודיע לגוי מראש שהוא ממתין לו רק עד שתבוא עגלה הנוסעת לעירו. זמן ההמתנה התארך והגוי לא חזר. בינתיים הגיעה העגלה המיוחלת והיהודי נסע לביתו.

בהיכנסו הביתה החל לפרוק בכובש פנים את מטען הכובעים מהעגלה. והנה, משהרים את אחד הכובעים, הוא מגלה... ארנק! האשה פותחת אותו, ומתוכו מנצנצת מרגלית יקרה. בעל הבית מרים את האבן ומפיו פורצת זעקת שמחה!

בידיו היה אוצר ענק ששוויו הון תועפות, וממנו אפשר להתפרנס במשך שנים רבות. מה התברר? ברגע שהגוי התכופף כדי לחפש את הכובע המתאים לו, נפל הארנק עם המרגלית הטובה מכיסו. במקרה זה לא חלה על היהודי מצוות השבת אבידה גם מצד קידוש ה', כיון שלא ידע מי הוא הגוי. ברכתו של הרבי התקיימה במלואה.

מה שברור הוא, שאם לא היה היהודי מתאמץ ללכת לתפילה מנחה בעיצומו של היריד, לא היתה מזדמנת לפניו מציאה שכזו, שכן אז לא היו הכובעים נרטבים והוא היה נשאר בשוק עד סוף היום, מצליח למכור כמה כובעים, ושב לביתו עם כמה אגורות, ותו לא.

ידע יהודי זה להעריך ולהוקיר את החסד הגדול שעשה עימו האלוקים, ולאחר שהתעשר היה מחלק צדקה ביד נדיבה, וכל עני שהתדפק על דלת ביתו קיבל מלוא חופניים מטבעות כסף.

(מתוך הספר 'מצוות בשמחה', בעריכת הרב משה מיכאל צורן)

בעיירה שבה נולדתי בפולין, התרחש מעשה מופלא הקשור למצוות צדקה, וסבי היה מספר זאת פעמים רבות כדי לחזק בליבנו את האמונה הטהורה בבורא עולם.

ידוע-ידעו כל עניי העיירה ונצרכיה, שכאשר ידפקו על דלתו של יהודי פלוני - יכניס האיש ההוא את מלוא חופנו בסל המטבעות שלו, וכל מה שיעלה בידו ימסר לאותו אביון.

כך נהג בקביעות עם כל נכא-רוח, שעמד על סף ביתו ופשט ידו לצדקה. ויהי הדבר לפלא. מה ראה על ככה לפזר את כספו לצדקה, הרבה יותר ממה שנתחייב על פי דין?

הלכו אנשי העיירה לברר את סיבת הדבר, ומצאו שמעשה שהיה כך היה: היהודי ההוא היה איש תם וישר-דרך, שנקלע לבעיות קשות בפרנסת ביתו. בעצת אשתו הגיע אל אחד האדמו"רים וביקש עצה וישועה. הרבי אמר לו שישלח ידו במסחר, ויצא לשוק על מנת למכור את סחורתו.

"במה הרבי מציע לי לעסוק?" - שאל היהודי. "במסחר בכובעים", השיב הרבי.

ללא אומר ודברים אסף היהודי התם את שארית כספו, מכר כל מטלטליו, רכש כובעים רבים ושכר עגלה שתסיעו ליריד השוק הגדול, על מנת שיוכל למכור את הסחורה.

עומד מיודענו בשוק עם כובעיו, ואין איש מתעניין בסחורתו. כך עוברות שעה ועוד שעה וכל הכובעים עדיין ברשותו. אגורה אחת לא נכנסה לכיסו.

בהגיע זמן מנחה, עזב האיש את כל כובעיו במקומם ואץ-רץ לחפש לו מנין לתפילה. בשובו אל הדוכן עם הכובעים, גילה שהגשם שירד זה-עתה הרטיב את כל הסחורה בצורה כזו, שאי אפשר כבר למכור ולו כובע אחד. גם עגלה לנסוע לביתו לא מצא, כי הרוכלים פנו כבר איש לביתו.

בלית ברירה, וביודעו שאין לו מה לחפש ביריד, שירך את דרכו לפרשת דרכים על מנת למצוא עגלה שתסיעהו לביתו, וכשנזכר בעולליו הממתנים לו בבית, והוא חוזר בידיים ריקניות, נקשו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

בדרך כלל לא מתייחסים אליו. רק כאשר הוא טועה פה ושם, כולם מתעוררים לחיים ומתקנים אותו במקהלה רועמת. אבל בשבת אחת השתנה כל המבט שלי על הבעל-קורא, ובעצם על כל החיים...

הצד השני של הבעל קורא

מנחה...

מה אומר לכם. שעה וחצי ישבתי מיזוע, מתוח ומרוכז... פשטא פזר ותלישא התערבבו לי מול העיניים. עד שקלטתי פסוק אחד שכחתי את הקודם... עד שקטע אחד היה ברור הקודם כבר התבלבל...

לאחר שעתיים של עבודה הכנתי רק רבע פרשה!! למחרת חשכו עיני. לא זכרתי מאומה. כל מה שלמדתי אתמול, כאילו כלום. עוד שעתיים וחצי מאומצות (שעה חזרה ושעה וחצי הכנה) והגעתי לשליש פרשה...

למחרת שעתיים נוספות, שעה חזרה ושעה הכנה, ואיכשהו הגעתי לחצי פרשה.

למחרת השתתפתי בחתונה ופספסתי יום.

וביום רביעי סתם לא היה לי כח.

וכך הגעתי לליל שישי, ובמקום להתענג על שטייגן טוב עם צלחת חמין מהבילה בסופו, הסתגרתי בחדר אטום, עם מגבת על הראש שני אקמול פוקוס... ככה ארבע שעות עבדתי עד שהגעתי לאיזו רמת ידיעה סבירה בפרשה.

הפטרה עוד לא התחלתי...

ליל שבת, הייתי מתוח כמו קפיץ. כל הסעודה ישבתי על קוצים. לא הצלחתי ליהנות מהסעודה ככהוא זה. הדגים נתקעו לי בגרון... שרתי זמירות שבת כמי שכפאו שד.

מיד לאחר המרק ברכתי ברכת המזון עזבתי את הילדים והבית בלי לעזור בסידור השולחן ובהשכבה כהרגלי, טסתי לבית מדרש הקרוב והתחלתי להכין את ההפטרה.

מרוב לחץ לא הצלחתי לקלוט כלום. למדתי בעמל ובעייפות (הגבאי של הבית כנסת לא בא לנקות את הבית ביום שישי במקומי...). לאחר שעתיים קשות מאוד חזרתי הביתה, עייף ולחוץ וגם סחוט, והלכתי לישון צמוד לשעון מעורר שיעיר אותי בחמש בבוקר.

בארבע בבוקר קמתי בקפיצה... (לאחר חלומות מפחידים כל הלילה על כך שלא קמתי ועל הטעויות הרבות...) והתחלתי לשנן שוב את כל הפרשה מתחילה ועד סוף. שוב ושוב ושוב...

ואחר כך את ההפטרה, שוב ושוב ושוב...

הגעתי לתפילה מתוח ומרוכז. מיד רצתי לארון לתפוס את התיקון קוראים, כדי שעד שהחזן יתחיל תהיה לי הזדמנות אחרונה לחזור שוב.

בדרך כלל הסיפורים המתפרסמים ב'הפותרח' הם 'מעשים שהיו', לא משלים או קטעים ספרותיים וכדומה. אולם הסיפור שלפנינו, שהתפרסם בגיליון 'משנתה של תורה', למרות שהכותב - הרב יחיאל אלכסנדר - מציין כי הוא סיפור בדוי ובא רק כמשל להמחשה - בכל זאת הינו בגדר 'מעשה שבכל יום', שגם אם לא אירע ספיציפית עם הכותב, הרי הוא מעשה יומיומי המתרחש במציאות, והמסר העולה ממנו חשוב מאוד.

אני מתפלל קבוע בשבת קודש במניין של השעה 7.30. שנים ארוכות אני מתפלל בו, ודי נהנה מהתפילה. החזנים טובים, הגבאי מנהל את התפילה באופן יוצא מן הכלל, וגם הבעל קורא סביר מאוד, קורא די יפה את הפרשה, בקצב טוב, לא מהר מדי ולא לאט מדי, הכל בסדר גמור.

אף פעם לא היה לי קשר מסויים עם הבעל קורא. הוא בא, קורא קריאת התורה, הפטרה, והולך. הוא אינו מתפלל במניין שלנו אלא מגיע מאיזה מקום, קורא, והולך.

לא הכרתי אותו, ולא החלפתי איתו מילה, כך גם רוב המתפללים. אין מה לומר לו, מלבד כמה טעויות שיש לו כמעט כל קריאה, שאז כל המתפללים מתעוררים לחיים, וכאילו בתיאום מראש מתקנים אותו במקהלה רועמת שלא היתה מביישת את מקהלת 'פרחי' של ירחמיאל ביגון...

כך עברו להם כמה שנים טובות, עד שהגיעה שבת אחת ששינתה את כל המבט שלי על הבעל קורא, ובעצם על כל החיים.

בשבת פרשת צו ביקש ממני הגבאי טובה, להחליף את הבעל קורא באופן חד פעמי, עקב שמחה משפחתית שהוא משתתף בה ולכן לא יגיע השבת.

נענית בשמחה. חשבתי לעצמי שבכל יום במשך השבוע הקרוב אקדיש לזה 10 עד 20 דקות וכך אקרא את הפרשה ('מסתמא אפילו יותר טוב מהבעל קורא הקבוע... מי יודע, אולי אפילו אקבל את השטעלע במקומו'... עברה בי מחשבה מענגת...)

וכך, בתחושת חשיבות, התיישבתי ביום ראשון להתחיל להכין את הפרשה...

וידבר ה'... צו את אהרן ואת בניו לאמר...

ולבש הכהן...

פרשת אשם...

שחרית... שוכן עד...

שמונה עשרה...

קדיש תתקבל... שמע ישראל... גדלו לה' איתי...

ו... הגיע רגע האמת. אני מול הספר תורה ומול הקהל (שמשום

מה היה נראה לי די עייני...)

וככה התחלתי לקרוא, בקול רועד...

"וידבר ה'... צו את אהרן"...

עד 'שלישי' הלך יפה, ב'רביעי' היו לי שתי טעויות, כשכל הקהל

במקהלה בקול רועם תיקנו אותי...

בין 'חמישי' ל'שישי' בא אלי אחד מן המתפללים הותיקים וסימן

לי עם היד קמוצה למעלה ולמטה, לאמר: קצת יותר לאט...

שישי, שביעי... זהו. אני לקראת הסוף.

ההפטרה הייתה קשה, היו לי כמה טעויות וכל הטעמים קפצו

והתבלבלו לי... אבל איכשהוא עבר בצורה סבירה בהחלט.

תחושה טובה של עונג התפשטה בי... 'אה...' חשבתי לעצמי, 'איזה

פרגונים אני אקבל מהחברה. אחרי כזאת השקעה מגיע לי, לא?'

לאחר סיום גלילת הנביא לתוך המעיל, אני מסתובב לאיטי

מחוייך וקצת מבוייש, מחכה לתור המעריצים שיבואו לומר לי יישר

כח, או לפחות 'שכוייח'.

הלם...

אפס...

אף אחד...

כלום!!!

ראובן מעיין באיזה עלון, שמעון אומר יקום פורקן, לוי מנמנם

על הסטנדר ויהודה סתם חולם. אף אחד לא טרח לומר לי כלום!!!

אני הולך לאיטי, מצפה לאיזה יחס, רק ר' יששכר הגבאי מפטיר

לעברי איזה 'שכוייח', יפה מאוד ועוד איזה מתפלל שלא זיהיתי

ממלמל 'שכוייח', שכוייח, מהיר.

זהו.

דמעות חנקו את גרוני.

עלבון צורב.

'אתם יודעים כמה השקעתם???' זעקתי בלי מילים, 'מעל עשרים

שעות של עבודה, לחץ, חוסר שינה, ואתם לא מתייחסים?!' הייתי

שבור ורצוף.

במיוחד חרה לי, שכשטעיתי או קראתי מדי מהר, כולם היו שם

כדי להעיר. אך כדי לפרגן? אף אחד!

לפתע נזכרתי בו, בבעל קורא הקבוע שלנו.

חמש שנים כפול 50 פרשות... כמה עמל הוא משקיע, כמה לחץ

יש לו. ואני... חוץ מלתקן אותו, וגם למרבה הבושה להעיר לו מדי

פעם על הקצב, לא פניתי אליו אף פעם. איזה בושות!

עד שלא הרגשתי את מה שהוא חווה, לא ידעתי כמה הוא זקוק

להערכה, לפחות כמו שאני זקוק.

ואז הכתה בי ההכרה, והיא שינתה לי את כל החיים.

הרי בכלל, אחד מן האברכים הוציא השבוע ספר מושקע מאוד,

שעמל עליו שנה. ואני, מה אמרתי לו? "פששש... איזה יופי... נפלאו

מאוייד, נפלאו מאוייד... עיין חטוף של שתי דקות והמשכתי הלאה...

הלאה???" הבנאדם השקיע כאן שנה של מחשבה, עמל ויגיעה,

תוכן, עימוד, עיצוב השער והכריכה, הקדמה, הסכמות ועוד. כמה

דמים תרתי משמע נשפכו כאן... ואני???

אמרתי לו נפלאו מאוייד?

תן פרגון אמיתי!!!

תשקיע שלוש דקות לפרגן לו באמת. באופן אינדיבדואלי (גם

אם אתה מקנא וקשה לך לפרגן...)

תגיד לו: "עברתי על ההתחלה, רואים כמה השקעת... איזה יופי...

על סימן א' וב' עברתי, ואני לא מונח מספיק, אבל מה שקראתי

נהניתי מאוד. איזה סדר ובהירות..." - ככה צריך לומר ולפרגן לו!

ועוד חשבתי: אתמול הייתי בשבע ברכות משפחתי, וחוץ

מלהתלונן לעצמי על 'העונש' ש'הפילו עלי' במשפחה... ומתי כבר

יסתיימו הדרשות...

הלו!!

אתה בסדר??

בעלת הבית משקיעה כבר שבוע בתכנון תפריט, קניית חד פעמי

תואם, קיפול מפיות. אתה יודע איזה לחץ ומתח עברו עליה? אתה

יודע שרק בחנות של החד פעמי היא הייתה שלוש שעות?

תפרגן מקרב הלב! אל תאמר 'תודה רבה, היה טעים מאוד',

ותלך... תעמוד שתי דקות לפרגן, תראה שאתה מעריך.

יש דרשנים שהשקיעו בדרשה. תקשיב, או לפחות תעמיד פנים

שאתה מקשיב, ותגיד לו בסוף 'איזה יופי'.

ויותר מזה. הסייד שסייד אצלי לפני שבועיים, אמנם שילמתי לו

יפה, אבל כמה הוא טרח. הוא רוצה לשמוע מילה טובה.

הירקן ברר עבורך משלוח יפה, תן לו מילה טובה. חברת ההובלות

התאמצו מאוד, תראה להם שאתה מעריך...

ואפילו המלצר, שמביא לך בורקס, שאתמול היה בצקי, היום

מוכן ומחר כבר יהיה שרוף... אז מה? הוא משקיע. תן לו מילה טובה.

בדיוק כמו שהייתי רוצה שיראו לי שמעריכים אותי.

ואם אתם מתפללים שבוע הבא במניין שלנו בשבת, אזי תזהו

אותי ללא בעיות.

אני זה היהודי שאומר לכל בעל תפילה 'יישר כח, היה יפה מאוד,

מאוד מאוד נהנית. ולבעל קורא, אני זה שעומד לידו מיד לאחר

הקריאה למשך שתי דקות (מחוץ לבית כנסת) ומפרגן לו באמת,

ומראה לו שאני יודע כמה קשה להכין וכמה שנהניתי מהקריאה.

בשורות טובות לכולם...

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

אמרו לנו שצריך לפרק את ארון הקודש ולקחתו למקום
מבודד, ושם מעשנים את העץ ומרססים אותו. אבל ארון
הקודש אצלנו גדול מאוד וקשה לפרק אותו. שאלתי את הרב
מה לעשות, והוא ענה לי: תשאל את הגר"ח קניבסקי שליט"א

תולעי עץ התגלו בארון הקודש - מה הציע מרן הגר"ח שליט"א?

בהרבה זמן וכסף. שאלתי את הרב מה לעשות, והוא ענה לי: תשאל
את הגר"ח קניבסקי שליט"א.
פניתי למרן הגר"ח שליט"א ושאלתי אותו: יש לנו תולעים בארון
קודש, מה לעשות?
כתשובה מיידית ענה לי במתיקות: "תנקו".
אמרת: כבר ניקינו.
אמר לי: שילמדו הל' תולעים בשו"ע.
ואכן הרב מסר שיעור בבית המדרש על הלכות תולעים בכל
שבוע לאחר תפילת מוסף, וכבר מספר שנים שאין זכר לבעיה...

יחיאל פאקר
רכסים

בעקבות הכתבה שהתפרסמה ב'הפותר' בשבוע שעבר בענין
הרפואות מהגר"ח קניבסקי שליט"א, קיבלנו מכתב מאת אחד
הקוראים המספר מעשה שבדידו הווה.
בבית המדרש אצלנו, היכן שאני משמש כגבאי, נתגלו תולעי
עץ בארון הקודש. כמוכן שכצעד ראשון ריססנו ריסוס רגיל, אך זה
לא עזר.
פנינו למומחים בנושא וכולם אמרו שיש צורך לפרק את ארון
הקודש ולקחתו למקום מבודד, ושם מעשנים את העץ ומרססים
וכך פותרים את הבעיה. כי את הריסוס הזה אסור לרסס בקרבת בני
אדם, גם אם סוגרים את הבנין.
מכיון שארון הקודש אצלנו הוא מאד גדול, לפרק אותו כרוך

על דא ועל הא

"לידי היה מונח ספר 'חפץ חיים' שעליו פתק
עם שמי, ואתה באת, ולנגד עיני המשתאות
זרקת את הפתק ולקחת לעצמך את הספר!!
ניסיתי ללמד עליך זכות, ולא הצלחתי..."

שיעור מאלף מהחיים על החובה לדון לכף זכות

"אתמול ישבתי ללמוד לאחר התפילה, ולידי היה ספר 'חפץ
חיים' עם השם שלי בגדול, ואתה באת, ולנגד עיני המשתאות
הוצאת את הפתק עם השם שלי... לקחת את הספר לביתך!! ניסיתי
ללמד עליך זכות ולא ראיתי שום אור בקצה המנהרה שיתן מענה
למעשה הגניבה שנעשה למול עיניי. ולכן החלטתי לפנות אליך
ישירות שתסביר לי את פשר הדבר..."
אמרת לי לו כשחיוך נשפך על שפתיי: את הספרים הללו אני
חילקתי, ואת השם שלך אני כתבתי. ראיתי שכבר עבר שבוע ואף
אחד לא בא לקחת את הספר. החלטתי להעביר אותו הלאה לזיכוי
הרבים..."
אמר לי אותו אברך: "מהמעשה הזה למדתי את השיעור הגדול
ביותר בלימוד לכף זכות. גם אם אתה לא מוצא שום דרך לזכות,
דון לכף זכות!"

(להתעדן באהבתך)

בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ (ויקרא יט טו)

סיפור שבדידי הוה: פעם חילקתי ספרי 'חפץ חיים' לאנשים
שיקבלו על עצמם ללמוד בהם. תליתי מודעה באחת הישיבות, וכל
אחד שרצה רשם את שמו. אני לא הכרתי את הבחורים והם לא
הכירו אותי. כשנסגרה הרשימה הצלחתי לאתר את כל הנרשמים,
חוץ מאחד. לקחתי דף ורשמתי את שמו בגדול והדבקתי על גב
הספר, בתקוה שהוא יראה את שמו וייקח.
עבר שבוע, והנה אני מגיע להתפלל באותה ישיבה תפילת שחרית
ואני רואה את הספר מונח על השולחן והפתק עם השם עדיין עליו.
הוצאתי את הפתק עם השם והשלכתי לפח, ואת הספר החזרתי לביתי.
למחרת כשבאתי שוב להתפלל באותה ישיבה, עצר אותי אחד
האברכים שהיה שם ואמר לי כך: "תראה, אני חייב לשתף אותך
בסיפור לא כל כך נעים שקשור אליך..." אמרתי לו בבקשה. והוא
פתח ואמר:

אמינותו של מספר לשון הרע, היא כאמינותו של לובש שעטנו ומקיף פאת ראשו וזקנו

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

חיים' - שהרי מספר זה הוא רשע לפי סיפורו בעצמו, שעבר על לאו של 'לא תלך רכיל' ו'לא תשא שמע שוא' ושאר לאווין, ואם כן, מפני רשע זה נוציא את השני מחזקת כשרותו ונאמין שעבר על איסור לשון הרע? - "בוודאי החשוד על לאו דרכילות ולשון הרע, חשוד גם כן לשקר ולהוסיף דברים ולהחליף מסופו לתחילתו". בביאורים ומוספים מציינים מדברי ה'חפץ חיים' בספר 'שמירת הלשון', שמדמה את המספר לשון הרע לאדם ששובש שעטנו ומקיף פאת ראשו וזקנו - שאז בוודאי לא היה השומע מאמין למה שמספר, שכשם שהופקרו בעיניו איסורי תורה אלה, בוודאי הופקר אצלו איסור שקר. ואם כן הוא הדין במי שמספר לשון הרע, שהופקר אצלו איסור כה גדול, בוודאי אין להאמין שסיפורו אמת.

בסעיפים הנלמדים היום (כלל ו' מהלכות רכילות סעיפים א-ב) עוסק ה'חפץ חיים' באיסור לקבל ולהאמין לסיפור רכילות, גם כאשר ישנן לכאורה סיבות לקבל את הדברים. לדוגמה, כאשר המספר אומר את הדברים בפני האדם שעליו מדובר, והלה שותק. למרות שמשתיקתו נראה כי הוא מודה לדברים, אסור לשומע להאמין ולקבל את הסיפור כאמת, משום שייתכנו סיבות אחרות לשתיקתו.

לטעם האמור, שייתכנו סיבות אחרות לשתיקה, אנו נזקקים רק במקרה שהמספר לא עבר על איסור בסיפורו. וכגון שיש בסיפורו תועלת. אך באופן שהמספר עובר על לאו של 'לא תלך רכיל' - בלאו הכי אין להאמין לו כלל. וכפי שמסביר זאת ה'חפץ

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

יומא דף ח

מה היה סוד זכרונו המופלא של האור שמח?

שלא יסיה דעתו

פנה אל החדר השני לעיין בשאלת האשה במשך דקות ארוכות. הוציא מן הארון ספרי הלכה שונים דפדף בהם עד שהגיע בכל ספר למקום המבוקש, הכל - בידו האחת, השניה - תפוסה כל אותה העת בגמרא...

לאחר שהגאון השיב לאשה וחזר אל חדר הלימוד, כשעדיין האצבע תחובה ברש"י, ושפתיו אינן פוסקות משינון הסוגיה, הרב ימיני הביע בפניו את פליאתו: 'הן מאמץ גדול הוא זה לרבינו בגילו המבוגר לאחוז ללא הרף את הגמרא הכבדה מש"ס וילנא! וכי לא יכול רבינו להניחה על השולחן עד שיסיים לעסוק בשאלת האשה?!'

רבי מאיר שמחה הביט בו בתמהון כלא מבין. 'מה השאלה?', הרים את קולו, 'הלא פסוק מפורש הוא 'התעיף עיניך בו ואיננו', רגע אחד ולו קטן של הסחת דעת מן הלימוד, מוחק אותו מזכרונו של האדם!'

מחזה כעין זה זכינו לראות בחדרו של מורי חמי זצ"ל, כל אימת שנאלצו להפריעו לרגע מדבקותו בתורה. מו"ח הניח אצבעו על גבי המילה שאחז בה, הרים את עיניו, שמע את השאלות, שקל ברוחב דעתו את הצדדים, התעמק במחשבותיו, אבל אצבעו לא זזה לרגע ממקומה, נעוצה היתה עדיין במילה שבה הפסיק... בו ברגע שסיים את תשובתו, ועדיין השואל ניצב בחדרו על ידו - מיד המשך מו"ח ללמוד מאותה מילה בה אחז... כך נהג כל ימינו, להחזיק את האצבע במילה בה הוא אוחז, כדי לא להסיח דעת, ולו לרגע אחד מן הסוגיא!

(ופריו מתוק בראשית - הקדמה)

זכרונו המופלא של רבי מאיר שמחה, בעל ה'אור שמח', היה תמיד לחידה בקרב כל מי שנפגש בו. לעת זקנותו אירע מעשה שיכול היה לחשוף את 'סוד' זכרונו. (ורבינו הגרש"ז אורבאך זצ"ל העיד שלא היה מחזור של תלמידים בישיבתו שלא חזר בפניהם שוב ושוב על המעשה הנורא הזה).

מי שהיה עד לעובדה המדהימה היה רבי צבי ימיני, רבה של וילנא, שנכנס לחדרו של רבי מאיר שמחה כדי לשוחח עמו בדברי תורה. האורח הציג את חידושו, וכשרבי מאיר שמחה נתן עיניו בהם אמר: 'כתבתי על סוגיה זו לפני שלושים ושתיים שנה'. פנה אל הרב ימיני וביקש: 'אם תואיל להוציא מן המדף כאן משמאל את המחברת המכורכת ולפתוח בעמוד כ"ט, תוכל למצוא שם את מה שכתבתי בעניין'.

הרב ימיני הוציא את המחברת הישנה ממקומה, דפדף ומצא את המקום המצויין. בתוך כך, החל רבי מאיר להרצות את הדברים, לא בערך, אלא מילה במילה, בציינו את כל הראיות והמקורות. האורח הנדהם עקב אחר הדברים תוך שהוא מביט במחברת. הגאון מדווינסק לא החסיר מאומה מן הדברים שכתב שלושים ושתיים שנה קודם לכן. לא היה גבול להתפעלותו של האורח מזכרונו המדהים של ה'אור שמח'.

לאחר מכן החלו השניים ללמוד גמרא, והנה נשמעה נקישה בדלת. אשה נכנסה לשאול שאלת חכם. רבי מאיר שמחה חזר והרצה שוב את דברי רש"י שהגיעו אליהם, הניח אצבעו באותו דיבור של רש"י, וקם ממקומו כשהגמרא בידו, תוך שהוא חוזר על דברי רש"י גם בהליכתו, ואצבעו עדיין תחובה בגמרא. וכך

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מהו משך הזמן של 'תוך כדי דיבור'?

שאף באופן שלא תתקן הטעות אין צורך לחזור לתחילת הברכה או התפילה, כגון בחתימת ברכת 'השכיבנו' בלילות שבת ויום טוב, כשטעה וחתם "שומר את עמו...", במקום "הפורש סוכת שלום..." - גם אם עבר משך הזמן הנדרש לאמירת ארבע מילים, יתקן ויחתום כראוי.

[שו"ע תקפב, ב, ומשנ"ב ז; ביאורים ומוספים דרשו, 8]

בנוגע לטעויות שונות בתפילה, נאמר הכלל שהמתפלל יכול לתקן את טעותו 'תוך כדי דיבור'. ולדוגמה, מי שטעה בעשרת ימי תשובה ואמר 'האל הקדוש' במקום 'המלך הקדוש', ותוך כדי דיבור נזכר ואמר 'המלך הקדוש', אינו צריך לחזור לתחילת התפילה. ונחלקו הפוסקים אם תוך כדי דיבור הוא משך הזמן הנדרש לאמירת שלוש מילים, או לארבע מילים. ולהלכה, המשנה ברורה נוקט כדעה הראשונה; אולם, במקרה

האם מותר להתפלל את תפילות ראש השנה בכריעה על הברכים?

ובסופי הברכות, די להזדקף לפני אמירת "ברוך אתה ה'". אולם, בברכה ראשונה ובברכת 'מודים', צריך להזדקף מעט לפני כן, כדי שבשעת הכריעה בסוף הברכה יהיה ניכר שהכריעה היא מחמת תקנת חכמים לכרוע בסופי ברכות אלו, ולא מחמת מנהגו להתפלל את תפילות הימים הנוראים בכריעה.

[שו"ע תקפב, ד, ומשנ"ב יג-יד; ביאורים ומוספים דרשו, 15-17]

יש שנהגו להתפלל את תפילות העמידה בראש השנה וביום הכיפורים בכריעה, מפני שזו דרך אימה ויראה הראויות לימי הדין. ואין לכרוע על הברכים לארץ, אלא לכופף את הראש והגוף. ויש שהראו סמך למנהג זה בדברי חכמינו ז"ל. והנוהגים כן, צריכים להזדקף בתחילת הברכות ובסופיהן, כדי שלא להוסיף על תקנת חכמים לכרוע רק בתחילת ברכה ראשונה וברכת 'מודים' ובסופיהן.

האם מותר להוסיף בקשות פרטיות בתפילות ראש השנה?

בתפילה, ואף בראש השנה. אך נחלקו הפוסקים אם רשאי להוסיף גם בתפילות מוסף, וכן נחלקו אם מותר להוסיף בתפילות ראש השנה שחל בשבת. ויש שהמליץ שלא להוסיף בקשות פרטיות בראש השנה, כיון שעיקר מטרת היום הוא המלכת הבורא עלינו, וכלשון הגמרא: "שתמליכוני עליכם".

[שו"ע תקפב, ה, ומשנ"ב טו-טז; ביאורים ומוספים דרשו, 18-19, וראה עוד שם]

בתפילות עשרת ימי תשובה, מלבד השינוי שתיקנו חכמינו ז"ל בחתימת הברכות - 'המלך הקדוש' ו'המלך המשפט' - הוסיפו הגאונים ותיקנו לומר ארבע בקשות, בשתי הברכות הראשונות ובשתי האחרונות: 'זכרנו', 'מי כמוך', 'וכתוב' ו'בספר'. ומי שטעה ודילג על בקשות אלו, ונזכר לאחר שאמר שם ה' בחתימת הברכה, יאמר את הבקשות בסיום התפילה, ב'אלקי נצור'. וכמו בכל השנה, רשאי אדם להוסיף בקשות פרטיות משלו

* אין לובשים בראש השנה בגדים מפוארים ומיוחדים, אבל לובשים בגדים מכובדים. ויש שלובשים בגד לבן, המכונה 'קיטל', ויש מקומות שנוהגים שרק השליח ציבור וה'בעל תוקע' לובשים אותו.
* יש שנוהגים לטבול במקוה בערב ראש השנה, כדי לטהר את הגוף לפני התפילות ביום הדין. ולכתחילה יש לטבול משעה לפני חצות היום ואילך.
* בעשרת ימי תשובה, חותמים את ברכת 'אתה קדוש' ב'המלך הקדוש', במקום 'האל הקדוש'. והמסופק כיצד חתם, וכבר המשיך בתפילתו - יש להניח כי חתם כהרגלו, ועליו לחזור לתחילת התפילה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר להדפיס מודעות אבל בחול המועד?

ואם מדובר באדם שהכל יודעים על מיתתו בשל היותו מפורסם, מותר לעשות מלאכה גם במקום אחר, כיון שהכל יודעים שהיא נעשית לצורך המת; ובמקום בו הקהילה היהודית קטנה, דינו של כל מת כדין מת מפורסם, כיון שכולם יודעים על מיתתו.

[שו"ע תקמו, י, ומשנ"ב יט רכא; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 34-35]

מותר לעשות מלאכה בחול המועד לצורך קבורת המת, ואף באופן של 'מעשה אומן', אך יש לעשותה במקום שבו נמצא המת, כדי שהרואים יבינו שהיא נעשית לצורך קבורתו. ויש שכתב שאף הדפסת מודעות אבל והדבקתן נחשבות כצורך המת, ומותרות בחול המועד.

וישנן מלאכות שלגביהן קיים תמיד החשש שיסרו כי נעשו לצורך אחר, והן אסורות אף כשנעשות במקומו של המת.

הלוח היומי

ז' באייר | היום הוא יו"ט במגילת תענית על חנוכת חומת ירושלים, שלא להספיד ביום זה

היום הוא יו"ט במגילת תענית על חנוכת חומת ירושלים, שלא להספיד ביום זה. (מג"ת פ"ב) ביום זה בשנת נ"ח, החלו פרעות קשות ע"י המון נוצרי מוסת, בקהילות רבות בגרמניה ובאוסטריה, בעקבות הפצת עלילה על היהודים, לאחר הפסד במריבה על המלוכה. בפרעות אלו נהרגו עשרות אלפי יהודים הי"ד ונכחדו קהילות רבות וחשובות.

יארצייט:

שע"ט: ר' שלמה אפרים ב"ר אהרן לונטשיץ זצ"ל, אב"ד פראג, ב' כלי יקר, עוללות אפרים, עיר גיבורים ועוד.
תקע"ה: ר' מרדכי ב"ר מאיר (אב"ד סניץ) ברודא זצ"ל, אב"ד שוסבורג, ב' חידושי ושו"ת מהר"ם ברודא.
תרט"ז: ר' מיכאל יעקב ב"ר חיים יהודה ישראל זצ"ל, אב"ד רודוס-יוון וכן אב"ד בי-ם, ב' יד ימין, שנות ימין ועוד.
תשמ"ז: ר' אברהם קלונימוס ב"ר יחזקאל (הי"ד) קליקשטיין זצ"ל, תלמיד ר' יעקב קמינצקי זצ"ל.

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק שליט"א**
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס הי"ו**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

כ"ב לעומר

המשפט שכדאי להכניס עמוק ללב

הג"ר יורם אברג'ל אמר: שמור בליבך עמוק את המאמר שהיה שגור בפיהם של זקני החסידים שבדורות הקודמים: "אהוב יהודי - וה' יתברך יאהב אותך. עשה טובה ליהודי - וה' יתברך ייטיב עמך".

(אמרי נועם להגר"י אברג'ל ח"א - וירא עמ' ל)

נשתדל לאהוב כל יהודי ולהיטיב עמו, גם כאשר יש בכך קושי, ונזכה שהשי"ת יאהב אותנו וייטיב עמנו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il